

Spjevao I. T.

3. Mnogo je puta pomogao i razsol, u kojem se u zimi meso kvasilo, osobito gdje je običaj metati unj razne začine, te luka i češnjaka. Zato je običaj u mnogih predielih da si svaka gospodarića, pošto je meso objesila u dim, spravi koju bocu toga razsola.

4. Mnogi gospodarski listovi priobćišo ovih danah da valja gledati, da nam nebude dvorište ili vrt bez biljke, što ju naši kaj-kavci zovu „kačje mlieko“, a Nijemci: Wolfsmilch, latinski euphorbia. Ako se marše nadme, trgni rakovjet toga bilja, smotaj ga u klupno i turaj maršetu u ždrielo. Sok toga korova veoma je grk (žukak) te potiče na izpuhavanje i tim pomaže.

5. Neki srbski gospodar pripovieda u izvrstnom „Težaku“, da mu se bila krava s djeteline tako naglo i silno nadula, da je mislio da joj neima pomoći. Pokuša ipak sredstvo, koje je mogao u naglosti smoći; uzme naime u bocu polovinu ulja i pol toliko rakije te saspe to kravi u grlo. Uz to su momei kravu bez prestantka trli suhom slamom. Za četvrt sata nastala kod krave onaj običan posao, koj je znakom, da je krava spasena.

6. I sliedeći liek preporučuju ljudi, koji zaslužuju da im se vjeruje: Uzmi dva jajeta, napravi na vrhu svakom jajetu jamicu, izvrni jaje s jamom dolo, da izteče iz njega bjolanac; sad napuni mjesto bjolanca terpentinskoga ulja, pak turi marvinčetu jedno jajo za drugim tako daleko u grkljan, da je mora progutati. Poslje nekoliko trenutih splasnuti će marvinče i izliječiti će se.

Uz to budi mimogred spomenuto, da „Landw. Anzeiger“ preporučuje kao sjegurao i prosto sredstvo od kolike kod konjah: sumporno jetro (u apoteci ćeš ga dobiti pod imenom: „Hepar sulfuris“). Punu žlicu treba ga podati, pa će bolest odmah popustiti.

(Sliediti će.)

D o p i s i,

Iz Dalmacije 1. kolovoza 1874.

Dopis sa Vrh Uško, tiskan u broju „Naše Sloge“ od 1. srpnja t. g., mora dopasti svakomu istranskomu rodoljubi. Samo će mi Gosp. pisac dopustiti neke moje nazore primjetiti.

Za imati narodni duh cionim da je prvo svega potrebno razviti narodni program, koji bi morao biti zastupan od narodnog permanentnog odbora, sastojćeg iz odličnih i nezavisnih lieh iz sve Istre, koji bi imao u obće upravljati s narodnim pokretom i putem manjih mjestnih pododborah voditi sve izborne posle u Istri, kao predlagati zastupnike na car. vieće, tako i na porečki sabor; a u suglasju s ovimi zadnjimi preporučiti i občinske viećnike putem narodnog glasila. Ovomu treba materialne i moralne podpore za da svoju zadaću rešiti uzmogne, jerbo što jest dosti djetetu u koljovci, to nije jamačno kad momče uzraste, a naš je narod već u Istri na svoje noge stupati počeo. Najveća dužnost i odgovornost spada na župnike, budući oni u najvišjem doticaju s pukom, da ga bude na branik svojih svetih pravicah. Isto tako i onim posjednikom i trgovcem, koji čuto u sebi krv hrvatsku, ter se nesrame svojega imena. Od činovnikah ako su i naši ljudi nemamo se čemu nadati, jerbo većkrat i uz najbolju volju moraju usta korom hljeba zatvoriti. Mi od njih nećemo nikakve požrtivosti iskati, nego da se zakoni vrše u svakoj struki narodnog života, a proti onim, bili inostranci ili naši žalibože domorodci, koji bi zloporabili temeljne državne zakone, svetčano prosvjedovati, narodnomu odboru i listu točno javiti, koji bi putem štampe morali tražiti, da nam se zakonom zajamčeno pravice netaru.

Mladomu je naraštaju dužnost, a ponajviše istarskim učenikom na višjih školah, političkim, znanstvenimi i pučko-gospodarstvenimi predmeti list podpomagati.

Svaki pako građjanin i kmet mora bditi u svom djelokrugu, da se narod izvjesti o svem, što se o njegovom boljku radi, a prigodom izborah srčano i duševno nastojati, da se narodni ljudi u obćino ponamjeste, i u porečki sabor što veći broj narodnih ljudi protuni, takovih ljudi koji se neće bojati i hrvatskim jezikom prosvjedovati u svakoj zgodi, kad se budu, pa makar i s predajedičke stolice, narodne pravice tlađiti.

Kako obćinam tako i narodnim zastupnikom poći će ako i po malo za rukom, da se narodni jezik u škole i javni život uvede.

Suviše nužno jest, da se u više mjestih ustroje čitaonice, koje će stalno puk izobraziti i voliku korist narodnomu cilju doprinesti.

Onda tekar moći ćemo ufati, da ćemo u našem narodu u obće probuditi narodni duh, savjest i narodni ponos. Tada će prestatati narodno robovanje i jogunasto gospodarjenje Talijanah i narodnih izrodah. Kojekakvo mjestne i osobne strasti moraju prestat, a svi dušom i tielom moramo prionuti uz uzajamni narodni rad.*)

*) Bog vas uslišao! Ured.

U luku kraj Pala doplovio brod,
Po noći je bilo u debeli mrak,
Nakreao Istranin zemljice plod
I živadi kobaču¹⁾ punanu pak:
Sjutra mu je sгода,
Da sve dobro proda.

Pomotao jedra u bjelahan kup,
I sidrom zakućio duboko dno,
Privezao konop za ovelik stup,
Po žalu²⁾ razmotrio obližnje tlo,
Za tiom dalje ziru
U noć tamnu, mirnu.

Al pogledaj čudo, što sbiva se tuj:
Prekomorske vile zakrilile dō,³⁾
Doletile, jedva bi čuknuo zuj;⁴⁾
Nabrojio mornar ih četiri sto,
Gdje u križu nose
Kamenje sa kose.⁵⁾

I žurba⁶⁾ se vidi i čuje se krlh,
Nazdrco⁷⁾ se kraška unizuje brid,
I čuje se dlieto i slaže se trh,
A rasto u dolini golemi⁸⁾ zid,
Čudan glas po gori
Vjetrom zalavori:

„Ne klonito duhom još dobieće dvie,
Doraditi posao dotle je moć,
Podávismo dolinom orožo⁹⁾ svo,
Te nemogu noćasnju zapjevati noć,
Pa bez kukurika
Eto duši lieka!

Požurte se, nije dobitak nam mal;
Jer čija je sjonica, njegov je hlad;
I more je njegovo, čiji je žal;
I ujevva je država, čiji je grad:
Gospar¹⁰⁾ Divić-grada
Zemljom će da vlada!“

„U Istri nije vam korienu rast,
Jer tudje je srdece i tudj vam je duh,
A Hrvat se neđá pod tudjinsku vlast;
Baš dobro, što tajnu vam bojazan¹¹⁾ duh.“
Istranin to reče,
Na brod si potěće.

Iz kobače izvadi pjovčića¹²⁾ tad
I pitomog vrže na brodića kljun,¹³⁾
Popogladí brtćie mu, glasu mu rad,¹⁴⁾
I istom se mjesec pomolio¹⁵⁾ pun:
Pieto¹⁶⁾ krijma mahnu
U pozdravljje danu!

Dá, krijlima mahnu, zalapećo pak,
Pa á sav će svoj kukuriknuti glas,
I pozdravom njegovim zajećao zrak,
Navjostajnuć od svake zavaro¹⁷⁾ spas:
Vile u tom trenu¹⁸⁾
Preko mora krenu.

Ne dogradjen tako im ostao grad,
Gospodstva ne polučen¹⁹⁾ namjenak²⁰⁾ hud,
I koli im divan²¹⁾ se stvorilo rad,
Prekomorkam bio je zaludan trud:
Zadušba²²⁾ to sviatla
Hrvatskog je pietla!

(Iz Viena.)

*) Naši Istranin zovu zidino rimskoga Amfiteatra u Puli „Divićom“ i pričaju, da su tu Vile imale sagraditi velik grad, a da su ga mogle sagraditi samo za jednu noć, i to dokle pred zorom nozakurikane potoh. U križu doneso gotovo tosaao kamenje, pa stalo živo raditi, ali zakuriknuo istarski potoh, i tako je Divić ostao nodogradjen

1) Velika gajba za lotuća — 2) Pjeskovit kraj uz moro. — 3) Dolina. — 4) Jedva duo. — 5) S brda. — 6) Hltnja. — 7) Vidimco. — 8) Volkli. — 9) Plovec, plotlo, petoh. — 10) Gospodar. — 11) Strah. — 12) Potošća. — 13) Prova od broda. — 14) Rad da zapjeva. — 15) Pokazao. — 16) Potoh. — 17) Provaro. — 18) Trenutak. — 19) Nedostignut. — 20) Namjera. — 21) Čudnovit. — 22) Zasluga

Druga obća skupština hrvatskih učiteljah.

Dne 25, 26, i 27. tek. mjeseca augusta imat će hrvatski učitelji u Petrinji niže Karlovače svoju drugu obću skupštinu. Središnji odbor u Zagrebu pozivlje gg. učitelje i izvan kraljevine, da dođu na taj sastanak hrvatskoga učiteljstva. Pa javlja, da se „Pristupnice“ mogu dobiti kod „mjestnoga odbora II. obće hrvatske učiteljske skupštine u Petrinji“ po 1 f. Vožnja na željeznicah i parobrodih snižena je za skupštinare za 30%, a da se proskrbilo, da bude tu za njih ne samo duševne hrane, nego i prijatne hrvatske zabave. Tim evo liepe prilike i gdjeokojemu istranskomu učitelju, da se ne samo popne na obzor današnjega školstva, nego da se u vrijeme školskih praznikah i što ljepše odmori od svojega godišnjega školskoga truda. Rekosmo gdjeokojemu istranskomu učitelju, jer žalibože naše je učiteljstvo zadahnuto sasvim drugim duhom, nego li onim, koji oduševljuju učiteljstvo hrvatsko. Naš učitelj jest živa negacija prvog i najpoglavitijeg pedagogičkog načela, koje voli, da učitelj mora s djetdom djetđji postupati, dakle s njom i govoriti jezikom, koji ona razumiju, a evo naš učitelj il nezna il nesnije govoriti s djetdom nego talijanski! Da takvim učiteljom neima mjesta u skupštini, gdje se ima razpravljati o školskih stvarih na pravom pedagogičkom temelju, toga lje netreba nikomu dokazivati. Zato mi nismo u našem listu, jer nismo imali komu, skoro ni govorili o toj skupštini. Hrvatsko će nas učiteljstvo razumiti, pa i naše mučanje rado izviniti. Učiteljski su sastanci veoma koristni, zato ih svaka zemlja prati pravim sučesćem. Istina, bilo je i takvih učiteljskih skupštinah, gdje su učitelji zorali u tuđu polje, pa hotjeli na svoju ruku riešiti nokoja načelna pitanja, koja svjetom potrosuju, kakono lano il prodlane skupština učiteljah eislajtanskih. Ali Hrvati su izišli na glas, da su praktični ljudi, pa se ni od skupštine hrvatskih učiteljah nadamo najboljemu uspjehu. I u to imo Bog ponomo!

Imenik društvenikah

BRATOVŠČINE HRVATSKIH LJUDI U ISTRI.

Majcon f. 1, Dragutin Koprivnjak f. 1, Levin Šloser Klekovski f. 1, Ferdo Lilek f. 2, Frühlich medicinar f. 1, Vojko Košćal filozof f. 1, svi u Beču. — Antun Spinčić kmet f. 1, Andre Spinčić Peričev 30 uvč., Kuzma Spinčić bačvar f. 1, Miroslav Grossman učitelj f. 1, Vekoslav Spinčić filozof f. 2, Josip Brozović poštar f. 1, svi u Kastvu. — Filip J. Karlić f. 1, Luster knjigovožac f. 1, Josip Lochner f. 2, Nikola Budak f. 1, Vinko Cikota f. 10, Dujmović f. 1, A. Vlahović f. 1, Josip Jovanović načelnik f. 1, Josip Gőrzanić vel. bilježnik f. 2, Mato Babić upr. gr. daće f. 1, Juraj Erlor odvjetnik f. 2, Filip Ferlan trgovac f. 2, Tomo Matić gimn. ravn. f. 2, Josip vitez Accurti ljekaru. f. 1, Ivan Hausček gimn. prof. f. 1, Sladović nadzornik fin. straže f. 1, Franjo Verhovac stolar for. 1, Fran Miletić trgovac f. 1, svi u Sonju. — F. B. f. 10, Lavoslav Bahmann f. 1, oba u Bistrici. — Mišetić Ivan namj gimn. učitelj u Spljotu f. 2.

Svota f. 53.30 — Ukupno sa zadnjom svotom f. 826.20.

PREPORUKA.

Tečajem ovogodišnjih velikih školskih praznikah, hrvatski učitelji, gg. Miloš Ratković i Josip Mugdić, preputovat će liekotočko okružje, Dalmaciju, Crnogoru, Istru i jedan dio hrvatskog primorja. Svrha njihova putovanja medju ostalim jest ta, da sve zavode pohode, najviše vrhuncu brdah proračunaju i na nje se popnu, da vidik s njih ubilježe, vodopade narišu i promjore, pećino i ine spilje razgledaju, priče o njih ili o čem važnijem pobilježe, starine razmotre, herbarije iz gorskih, vodenih, močvarnih i morskih biljkah slože itd. Preporučujemo narodu našem u Istri, nek im do prigode bude na ruku u plementoj radnji.

Neukû Nauka.

Liek' proti bjesnoći.

Ruski „Vladin Vjestnik“ upozoruje na preservativno vraćvo proti bjesnoći ljudi, od pasa ugrizanih, koje petrogradski liečnik Dr. Binson velikim uspjehom upotrebljuje. Dr. Binson propisuje naime obične ruske parne kupelji i to tako, da se onaj, koga je bjesan pas ugrizao, ako na ujem jošte neima znakovah bjesnila,

kroz 7 danah svaki dan pari u ruskoj kupelji od 46 do 50 stepenah vrućine. Ako se je ipak bjesnoća već pojavila, propiše se samo jedna takova kupelj i to jednakom temperaturom, na što se pobjesneli čovjek ima na samo postaviti. Po „Vladinom Vjestniku“ izlječio je Dr. Binson na taj način već osamdesetero čeljadi. — I drugdje su već opetovano preporučivali proti bjesnoći jako kupelji, a da iste djeluju, o tom nemože biti nikakve dvojbe, dočim je po najnovijem iztraživanju ustanovljeno, da bjesnoća potječe samo od prožestoke afektacije živacah.

Kako ćeš obraniti kokoši od gamadi.

Kad kokoši pod mrak posjedaju, metni po kokošinjaku joškovich (johovich) kitah. Do u jutro nalitzi će se u kite hiljade tekutih, jer jih mami jošikov duh. Kite ćeš dašto pobrati i u vatru pobacati. Kad tako učiniš nekoliko puta, bit će ti kokoši posve čiste, a nisi imao ni truda ni troška.

SVAŠTA PONEŠTO.

* **Koliko je ljudi na svijetu.** Statistično družvo u Vašingtonu izdalo je zanimiva statističnu tablicu svoga pučanstva na svijetu. Po njoj se vidi, da svekoliko pučanstvo na svijetu iznaša preko 1,391.032,000 dušah. Azija, ovaj najnapučeniji dio svijeta, broji 798 milijunah; Afrika, 203 milijuna; Amerika 84 1/2; Australija i Polinezija 4 1/2 milijuna. Velike pako države u Evropi, jedna naprama drugoj stoje ovako: Rusija 71 milijun stanovnikah; Njemačka 41 milijun; Francuzka 36 milijunah; Austro-Ugarska 36 milijunah; Inglezka sa Iskom 32 milijuna; Italja bližu 27 milijunah; Španjolska 16 1/2 milijunah; a Turaka skoro 16 milijunah. Od ostalih manjih evropskih državah nijedna nedosiže 5 milijunah stanovnikah.

U Aziji Kinazko Carstvo, koje je najnaseljenije na svijetu, broji 425 milijunah ljudi; Indostan, 240 milijunah; Japan, 33 milijuna.

Australiju ima 1,684.500 dušah, a otoci Polnezijske 2,763.500,

U Africi, Egipat ima 8 1/2 milijunah, a Marok 6 milijunah.

U Americi sjedinjeno državo imaju skoro 39 milijunah; Meksik nešto više od 9 milijunah, a pokrajine inglezke oko 4 milijuna. Svekoliko pučanstvo sjeverno Amerike iznaši oko 52 milijuna, a južne Amerike 25 1/2 milijunah, ukupno sa Brasilom, koji broji 10 milijunah.

Poslje ovoga računa sledi grad London sa 3,254,000 dušah to je najnapučeniji grad na svijetu, za njim pride grad Suthan (u Kini) sa 2,000,000, Pariz sa 1,851.792, Peking sa 1,300,000, Čančan-Fu sa 1,000,000, Haogčan Fu sa 1,000,000, Sningtan sa 1,000,000, Sningnan Fu sa 1,000,000, Kanton sa 1,000,000, Newjork sa 942,292, Fientsin sa 900,000, Beč sa 834,284, Berlin sa 826,341, Hangkau sa 800,000, Čingtu-Fu sa 800,000, Kalkuta sa 794,645, Tokio (Jedo) sa 674,447, Filadelfia sa 674,022, Petrograd sa 667,963, Moskva sa 611,970, Carigrad sa 600,000, Glasgow sa 547,538, Liverpul sa 493,405, i Rio de Janeiro sa 420,000.

* **O vinu** ima sleduća istočna priča: Starac Noe sadio je vinovu lozu. U tom poslu opazi ga vrag, pa kako je zvedljivo naravi, primaći će se k njemu i zapita ga: — Što sadiš tu, sinu zemlje? — Vinovu lozu, odgovori Noe. — A čemu to? pita kušalac. — Plod isto je tako ugodan oku, kao i oslantan grlu, odvrati patrijarka; a osim toga daje piće, koje razveseljuje i razblažuje čovjeka. — Ako je tako, uzme nečastivi, ja ću ti pomoći. — Rekav to, donese djavac oven, zakolje ju i spusti krv u jamicu. Isto tako ubije, lava, majmuna (šimlja) i svinju; i njihovom krvi narasio korenje.

Od toga će doba čovjek, ako popije malko vina, biti blag i ljubezan kao oven. Ako ga se naužije više, eno ga tad smjola i juka kao da je lav. Ako podje i dalje, bit će zloban i lud kao majmun, pa ako se nesrećom usustavi, nalikovati će napokon svinji, koja se valja po blatu.

Književne vesti.

Izišao je i III. svezak „Kantorečice“ I. knjige „Zabavno Knjižnice“, što ju izdaje primorska tiskara u Kraljevicu. Ciena samo 10 novč.

Vitaljićeva knjiga „Ostan božje ljubavi“, što ju je izdala tiskarna Pretnerova u Dubrovniku, kao II. knjigu u nizu svoje „Narodne biblioteke“, stoji 1 f. 50 uvč. To javljamo naknadno, jer nam je u prošlom broju spodletilo.

Kod Cezara Haseka, tajnika družtva hrvatsko-slavonskih učiteljah u Zagrebu, može se dobiti „Bršljan“, knjiga slikovana od 320 stranah za djetcu, po 1 f. 1 f. 20 nvč. i po 1 f. 40 nvč. kako ju hoće tko prostije il ukusnije vezanu.

Promjene u tršćansko-koparskoj biskupiji.

Č. g. Jakov Mihalich, bivši privremeni katoketa pučkih škola u Koprnu, postao je kanonikom dušobrižnikom kod saborog kapitula u Piranu. — Dne 25. proš. Julija bjeha zaredjeni u svećenike č. g. Mihovil Fleischer i Jakov Sila.

Različite viesti.

* Tršćanski namjestnik, barun Pino, prispio je u Trst dne 3. te odmah započeo svoje namjestničko poslovanje. Iz Trsta, Istre i Gorice poklonili mu se dosada većinom svi načelnici raznih oblasti crkvenih, građanskih i vojničkih. Veoma bi radi već sada znati, kako ćemo mi poslje godinu dvie danah i o njem suditi.

* Sabori istranski i gorički hoće se otvoriti dne 19., tršćanski pako 29. tokuć. mjeseca augusta.

* Iz Beča nam pišu, da se Česi neimaju čemu nadati od careva putovanja, jer da još jednako imaju tamo provagu prusko-njemačka prišaptivanja. Al da će se ta stvar dati jedva na daljeko odlagati, jer da je luk pronapet, a i centralistični pruski prijatelji da su već podobralno izgubili svoj dobar glas. Ne uvijek pošteno mješanje politiko i koristoljublja, s drugo strano jalovost centralistične stranke u prevazišli gospodarstvenih pitanjih, da je pokazalo (a o tom da su osvjedočeni i u najviših odlučujućih krugovih), da se promjenom baš i sudanjoga vladavinskoga sustava s drugimi ljudi nobi ništa izgubili, dapače da bi se dobilo. A to da će sjogurno i biti, samo da se nemože zahtijevati, da bude odmah, a nalice da bude bez sudjelovanja celokupno i složno federalistične stranke. Nadalje nam pišu, da se u Beču zna, da će se ovaj put pokrenuti u hrvatskom saboru i hrvatsko-dalmatinsko sdruženje, kojemu da je sad magjarska vlada vrlo naklona. Može biti, da jest tako, ali videć mi, kako su Magjari protivni i sdraženju Krajine s materom zemljom, nemožemo toga vjerovati. U ostalom kaže i naš dopisnik: Kelata retero!

* Dieljenje svete krizme. Kako čitamo u ovdšnjem latinskom biskupijskom listu, nj. prouzvišenost presv. i preč. biskup tršćansko-koparski, gosp. Dr. Bartolomej Legat, dielit će svetotajstvo krizme koncem tekućega i početkom dojučega mjeseca u sljedećih župah: Dne 23. augusta u Podgradju, 24. u Jelšanah, 25. na Brgradu, 26. u Rakaveu, 27. u Lovranu, 28. u Mošćenicah, 29. u Brćeću, 30. na Voloskom, 31. u Kastvu, 1. septembra u Klanou, 6. u Lonkah, 8. u Pasjoj Vasi.

* Kaiser, ratni brod nje. veličanstva cara, usio je dne 3. t. m. pod Gružom u Dalmaciji te se jako ošteti, poradi česa morat će s njim na dilje, da ga poprave.

* Narodni List zadarski piše. Iz pouzdana izvora doznajemo, da će sutra njeg. prezv. namjestnik dalmatinski, barun Rodić, na put u Beč, pa da je ozbiljno izjavio, da ga ne vide već namjestnikovi dvori u Zadru, nebudo li mogao na povratku s vedrim čelom naroda našemu podviknuti: Evo ti dokazah, da se već miali i tvojim pravicam zadovoljiti.

* Fran-Josipovo sveučilišće hrvatsko u Zagrebu otvorit će se svečano dne 19. oktobra tek. godine 1874. Ako ikoji, to će biti sjegurno najbolji dan za naš narod u svoj njegovoj povjesti, jer taj će dan stupiti u duševno kolo evropejskih narodah, gdje ga ako Bog da čeka novi vienae nove slavo!

* Biskup Strossmayer u Krapini. Pišu nam iz krapinskih Toplicah u Hrvatskoj, da se je dne 31. proš. mjeseca desio tamo nj. prenzv. biskup Strossmayer sa preč. gosp. Drom. Fr. Račkom, predsjednikom jugoslavenske Akademije na povratku sa rogatačke kisele vode u Štajerskoj, gdje se je nekoje vrijeme liečio. Tom pri-

godom da ga je liepo dočekalo i gostbom počastilo više odličnih Hrvatah, što su se slučajno nalazili u tih kupeljih, a poimenice presvj. g. Črnadak, podnačelnik grada Zagreba; presvj. g. grof Nikola Pučić iz Dubrovnika sa dva dubrovačka trgovca; presvjestli gosp. Tajčević, predsjednik stola sedmovice u Zagrebu; m. č. g. Rukaviua, krapinski župnik itd. Gostbu da je kitio i kupeljski gost, nj. prenzv. presvj. i preč. g. Jirsik, čuveni biskup budjejevički u Českoj. Presvj. g. Črnadak da je napio u zdravlje gg. biskupima i g. Račkomu, poželjivši im od Boga, neka uznognu još mnogo i mnogo godinah raditi svaki na svom polju za dobro i napredak domovine i naroda. Tu da se najprije zahvalio na liepom dočeku Strossmayer, a onda ustao starac Jirsik, pa da je rekao: „Nijedan narod nije učinio za obću domovinu i kuću austrijsku toliko, koliko su učinili Hrvati; ali nijedan narod u Austriji nije bio plaćen tolikom nezahvalnošću, kolikom su bili plaćeni baš Hrvati. Za ono dakle, što su učinili Hrvati onako plaćeni za obću domovinu, dižem čašu te velim iz dna srca svom iskrenošću duše svoje: Da Bog živi Hrvatsku i slavni narod hrvatski!“ Tu da su starca suze pro-lile, a okolo stojeći mu se Hrvati srdačno zahvalili na dičnoj uspomeni hrvatskih zaslugah za cara i domovinu, pa dodali, da će im dati Bog, njihova radinost i ustrajnost ono, što su im okolnosti i nezahvalni ljudi uzkratili! Po tom, da su Strossmayer i Rački krenuli put Zagreba, a gosti stranci zavidili gostom Hrvatou, kako liepo dočekuju i často svoje narodne prvake. Krapinske Toplice da su jako krasne i ljekovite, pa tko može, da neće nigdje potrošiti ljepše i koristnije svoj novac za zdravlje nego tamo. S toga da one toplice čeka liepa budućnost, jer da već sada noima dosta stanovah za silne goste, što sa svih stranah grnu tamo na liečenje, to da se zakupnik spremu zidati nove zgrade.

* Nj. prenzv. Prokop Ivačković, dosadnji sibijski biskup i rumunjski metropolit, što ga je naknadno izabrao za patrijarhu srbski crkveni kongres u Karlovcih mješto nepotvrđena Stojkovića, bio je od nj. velič. cara potvrđen, pak se čita, da će nj. prenzv. već 18. tek. mjeseca zasjesti svečano svoju patrijaršku stolicu. Dao Bog te počelo tim danom novo i ljepše doba sreće i napredka za našu srbsku braću u Ugarskoj!

* † P. A. Theiner, rodovnik filipinac, rodom iz Breslavije, umro je u Rimu u 71. godini svoje dobe. Theiner bijaše jedam od najznačajnijih učenjakah i povjestničkih pisacah našega vjeka. Tomu je čovjeku i naš narod mnogo dužan, jer kao kaznišnik papine vatikanske knjižnice, izneo je na svjetlo nbrojeno spomornike, tičnuće se naše povjesti, u svojoj knjizi: „Monumenta Slavonica Meridionalium.“ A nedavno, kad je bio pre dva mjeseca u Hrvatskoj, izručio je Jugosl. Akademiji material i za drugu takvu knjigu, kroz koju ćemo moći poviriti u našu prošlost sve do konca prošloga vjeka. Slava mu i od Boga nagrada!

* † Živko Vukasović, školski savjetnik u Krajini i prvi član jugosl. Akademije, preminu dne 9. t. m. u Zagrebu u 45. godini svojega vjeka.

* Zabavni put iz Rieko u Rim dne 29. tek. mjeseca za 22 for. tamo i natrag; iz Rieko do Jakina (Ancona) hrvatskim parobrodom „Vinodol“, a iz Jakina u Rim željeznicom. Putnici će boraviti u Rimu tri dana. Početnik i poduzetnik g. Josip Komarić na Rieci. Tko dakle ima čim, nek ide u Rim, ovo mu baš liepe prigode.

* Novi članak vjere. I u Njemačkoj su se već ljudi podobro raztrieznilo, pa već i tamo mnogi listovi očito pišu, da ono onomadnje pucanje na kneza Bismarka nije bilo drugo, nego pusta naručena komedija, kojom je taj glasoviti državnik htio da utjera u rog katoličku u Njemačkoj stranku. Toga radi je pruski ministar pravosudja pisao na sve pruske oblasti, neka dobro paze na one, koji neće da vjeruju u pucanje na Bismarka, pa da jih noka strogo pedopsaju. Eno dakle u Njemačkoj novoga članka vjere, u koji mora vjerovati svaki, koji neće, da se još na ovom svijetu živ nepogubi!

* Franceski Maršal Bazaine, što je bio poradi izdajstva prigodom posljednjeg njomačko-franceskog rata odsudjen na doživotno tamnovanje, to tamnovao na otoku sv. Margarete, utekao je iz tamnice i kako se čita pošao u Belgiji.

Ték Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 16 Julija 1874.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Carski dukati (ceklini)	5.23	—	5.22	5.21½	5.22	5.22½	5.23	5.22½	—	5.21	5.28	5.21	5.21½	5.22½	—	—
Napolioni	8.82½	—	8.82	8.80½	8.79½	8.82	8.83	8.82	—	8.80	8.78	8.80½	8.81	8.82	—	—
Liro Inglesko	11.12	—	—	—	11.04	11.07	11.08	11.07	—	11.06	11.08	11.06	11.07	11.07	—	—
Srebro priđ (aggljo)	107.33	—	104.23	104. —	103.03	104. —	103.15	104. —	—	103.85	103.75	103.85	104. —	104. —	—	—